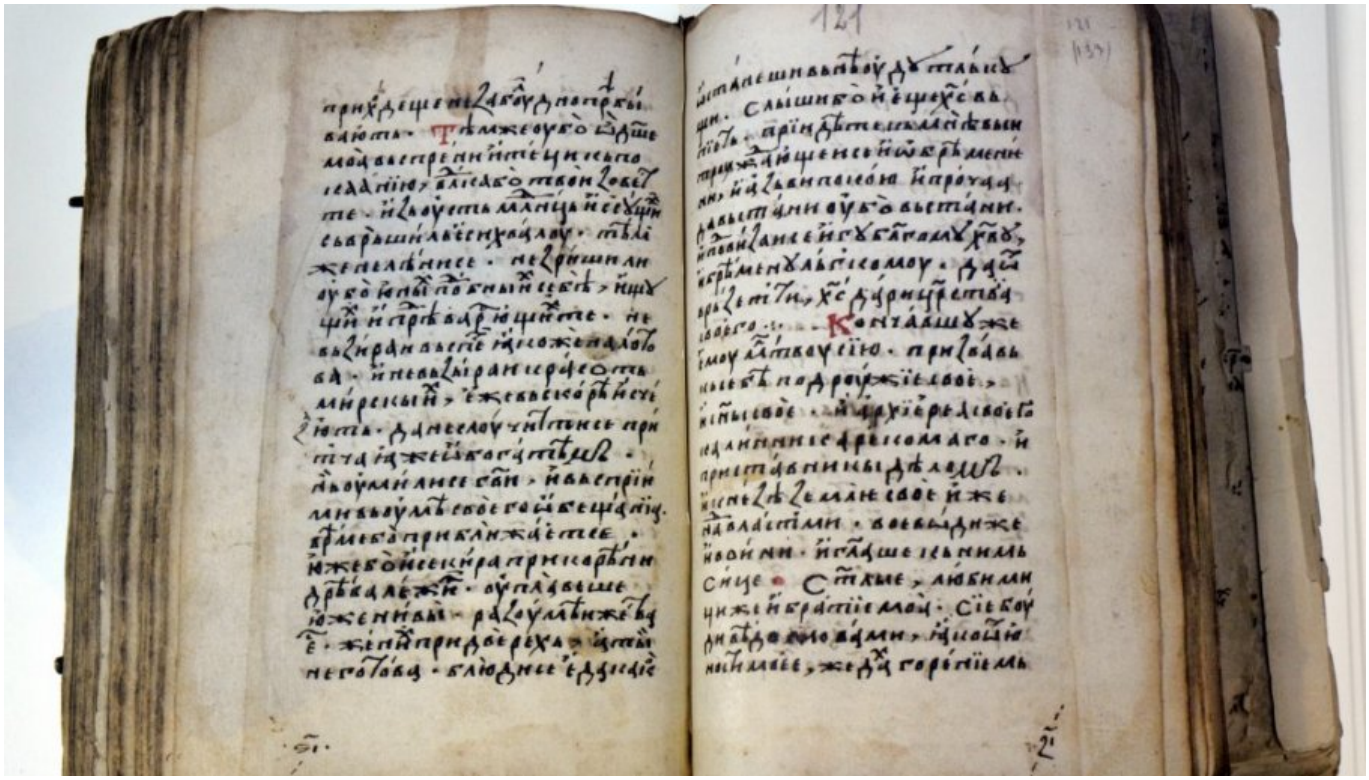
25/08/2020

Омиљена књига Јелене, кћерке кнеза Лазара: Објављено фототипско издање Горичког зборника после 118 година од његовог проналажења

Подвиг објављивања Горичког зборника, једног од најважнијих споменика српске писмености и културе, најзад је остварен, целих 118 година после његовог проналажења.

Захваљујући “Службеном гласнику” и Матици српској – Друштву чланова у Црној Гори најзад је доступно фототипско издање збирке текстова коју је учени српски монах Никон Јерусалимац 1442. написао за Јелену, кћи кнеза Лазара, којој је био духовник, учитељ и исповедник.
– Састављајући Зборник према широком распону интересовања благоразумне Јелене монах Никон се посведочио као свестрани познавалац писаних извора духовне, али и световне садржине. Упоредо са радом на рукописној књизи, Шестоднев (1439-1440) и Горички зборник (1441-1442) он је очито писао и исправе световног садржаја – наводи приређивач књиге проф. др Ђорђе Трифуновић, који је испунио вечну а неостварену жељу Светозара Томића (1887-1954), проналазача рукописа.

Овај свестрани научник, географ, историчар и етнолог био је професор српске гимназије у Скопљу (тада у Османском царству) када је 1902. открио и по високој цени откупио рукописну књигу којој је претило уништење. Томић је у неколико наврата безуспешно покушавао да изда Горички зборник, који је после његове смрти завршио у архиву САНУ. Рукопис је и данас неконзервисан и раскупусан као и време када је купљен. Упркос огромном значају за српску културу Горички зборник је познат само стручњацима, што је довело и до политички мотивисаних покушаја неких земаља да рукопис припишу својој баштини.

– Горички зборник је спасен тако што је дигитализован и објављен у књизи, а тиме је враћен у национално памћење и на известан начин је постао вечан. Реч је о једном од најважнијих докумената српске културе и није претерано рећи да је његово објављивање равно објављивању Мирослављевог јеванђеља. Зборник је сада постао доступан и науци, али и људима којима су важне референтне тачке српског језика, народа и културе и, што је јако важно у овом тренутку, српске државности – каже Петар В. Арбутина, извршни директор Сектора за издавање књига у ЈП “Службени гласник”.

mitropolija.com